

nyttigt for hende at bruge sin Fritid til at uddanne sig til at blive en dygtig Husmoder. I det hele taget havde man ikke behøvet at gaa saa vidt, som man her gaar, og paalægge Principalerne Forpligtelse til at lade de unge, der er ansat i deres Virksomheder, gaa paa Handelsskoler. Det er Ønsker, som Handelens Udøvere altid selv har næret, og jeg vil her pege paa, at det er Handelsorganisationerne, der har rejst hele Handelsskolebevægelsen; de danske Handelsskoler var neppe kommet til at staa paa det Standpunkt, de staaar paa, uden at der havde været lagt netop saa meget Arbejde i at faa dem ført ud i Livet, som der er fra Handelsorganisationernes Side. Derfor er man efter min Mening gaaet meget for vidt, naar man her stiller disse Krav om, at der for unge Mennesker, som slet ikke er antaget i Virksomheder for at uddannes i Faget, skal paalægges Principalerne en hel Mængde Byrder, som slet ikke vil være til nogen Nytte, hverken for Samfundet eller for de unge.

Der bestemmes i § 4, at Læretiden skal fastsættes af Socialministeren efter Forhandling med de paagældende faglige Hovedorganisationer. Saaledes som den højtærede Socialminister har fortolket den Slags Bestemmelser hidtil, maa man gaa ud fra, at den nuværende Socialminister, selv om han forhandler med de faglige Hovedorganisationer, kun føler sig forpligtet til at rette sig efter de Ønsker, der fremkommer fra den ene Side. Der findes en Bestemmelse, som har været omtalt, at Læretiden ikke maa overstige 4 Aar. Man har det Indtryk, idet Socialministeren har Lov til at fastsætte en kortere Læretid for Fag, der ikke behøver saa lang en Læretid — den ærede Ordfører for Socialdemokratiet udtalte, at der var et Fag som f. Eks. Skomagerfaget, hvor man kunde lære det hele paa et Par Maaneder —, at hvis det er saadanne Anskuelser, der ligger til Grund for disse Bestemmelser, vil det blive en meget kort Læretid for visse Fags Vedkommende. Jeg tror ikke, man i Almindelighed i Handelen har en Læretid, der overstiger 4 Aar; men der gives Virksomheder indenfor Handelen, der omfatter saa mange forskellige Brancher, at man meget godt kunde tænke sig, at det vilde være til Gavn for Lærlingen at komme ind i disse forskellige Brancher, komme ind i forskellige andre Ting indenfor Handelen, og at det da vilde være nødvendigt, at Læretiden oversteg 4 Aar. Men det er vel ikke det afgørende at faa Læretiden op til 4 Aar; men det afgørende er vel, at man skal kunne

gøre det kortere end de 4 Aar. Der findes i samme Paragraf en Bestemmelse, der siger, at Lærlingen, hvis han ved Kontraktens Oprettelse er over 16 Aar, skal medundertegne den, hvis den skal være bindende efter Lærlingens 21de Aar. Jeg forstaaer ikke denne Bestemmelse. Hvis Lærlingen er mellem 16 og 17 Aar, og Læretiden er højst 4 Aar, kan dette Forhold jo slet ikke indtræffe; det maatte vel derfor være 17 Aar, der skulde staa, hvis der i det hele taget skulde være nogen Mening i denne Bestemmelse.

Der er i § 5 en ny Bestemmelse, der siger, at Mesteren skal betale, ikke alene, som det nu er Tilfældet, for Undervisningen i Handelsskoler, men ogsaa for Rekvisitter og Undervisningsmaterialer. Jeg tror, det er det almindelige, at Læremesteren betaler disse Ting; men jeg tror, det er i høj Grad uheldigt, at man faar en saadan Lovbestemmelse; for saa bliver Forholdet et ganske andet, nemlig det, at Lærlingen kan købe ind, og Mesteren skal betale, og Mesteren har ikke stor Indflydelse paa, om der iagttages tilstrækkelig Økonomi med disse Indkøb.

§ 6 indeholder en Bestemmelse om, at Socialministeren og de foreslaaede Lærlingekommissioner — som forhaabentlig ikke kommer — skal kunne begrænse Tilgangen af Lærlinge. Jeg ved ikke, hvorledes Socialministeren skal kunne træffe saadanne Bestemmelser, hvis disse Bestemmelser skal blive virkelig forstandige; for det, at man ser paa, om der er megen Arbejdsløshed i et Fag, er ikke nogen afgørende Grund til, at begrænse Uddannelse af Lærlinge. Fordi der i dette Øjeblik er megen Arbejdsløshed i et Fag, er det ikke sikkert, at der ikke om 5—6 Aar, naar de nu a tagne Lærlinge er blevet Svende, vil være Brug for dem. Derfor er det vel Meningen, at man paa den Maade vil søge at monopolisere Faget; men det er noget, som er ganske i Strid med de Anskuelser, vi fra vor Side gør gældende, og særlig for Handelens Vedkommende strider det imod vore Anskuelser: der maa selvfølgelig være fri Ret til at komme ind i et Fag. Jeg ved ikke, hvorledes Lærlingekommissioner skal kunne bestemme for de enkelte Virksomheder, om de maa antage 2 eller 3 eller 4 Lærlinge, og om de er i Stand til at uddanne dem. Det tror jeg er noget, man maa overlade til Forældrene, om de vil betroe en Læremester at uddanne deres Børn; det er det eneste, der har Værdi, at Forældrene selv træffer Afgørelsen, ellers vil det være saaledes, som det ærede Medlem Hr. Pitzner